

Inhoud

	Voorwoord	9
Deel 1	GENRES	
1	Lyriek	15
1.1	De lyrische taalsituatie	15
1.2	Lyrische passages	21
1.3	Objectieve lyriek	23
1.4	Poëzie	25
	Poëzie = onkruid	30
2	Verhalende teksten (epiek en dramatiek)	33
2.1	De dialogische taalsituatie	33
2.2	Inbedding	33
2.3	Verteller en verhaal	36
2.4	Opzet	37
Deel 2	POËTISCH TAALGEBRUIK	
3	De poëtische functie van taalgebruik	41
3.1	Taalfuncties	41
3.2	De poëtische functie	44
3.3	Talige niveaus	50
3.4	Iconiciteit	67
3.5	Conventies en intertekstualiteit	71
3.6	Tot slot	76
4	Metrum	79
4.1	Metrum en ritme	79
4.2	Accenten	80
4.3	Heffingen	81
4.4	Het metrisch vers	83
4.5	Procedure voor het bepalen van het metrum	87
4.6	Conventionele metra	92
4.7	Het niet-metrisch vers en het metrisch proza	100

5	Klankherhaling en strofische vormen	109
5.1	Klankherhaling	109
5.2	Rijm en rijmsoorten	114
5.3	Rijmschema's	116
5.4	Strofische vormen	117
5.5	De eenheid van de versregel	125
6	Stijlfiguren	129
6.1	Equivalentie	129
6.2	Deviatie	135
6.3	Traditionele stijlfiguren	138
	Woordniveau	138
	Syntactisch niveau	143
	Semantisch niveau	147
6.4	Verbale ironie	155
7	Beeldspraak	159
7.1	Elementen van beeldspraak	162
7.2	Typologie van beeldspraak	164
7.3	Metafoor als semantische deviatie	170
7.4	Soorten overdracht	175
7.5	Symbolen	177
Deel 3	VERHALENDE TEKSTEN	
8	Vertellen	183
8.1	Verteller en auteur	185
8.2	Autoriaal, ik en personaal	186
	Auctoriale vertelsituatie	187
	Ik-vertelsituatie	195
	Personale vertelsituatie	200
8.3	Tussenvormen	202
8.4	Narratologie	206
8.5	Jij-verhaal	207
8.6	Meervoudige vertelsituatie	209
8.7	Woordvoerders in poëzie	210
9	Gedachten, gesprekken, gezichtspunten	213
9.1	Gedachten	213
	Presentatie van buitenaf	223
9.2	Gesprekken	223

9.3	Visie	225
9.4	Stilistische variatie	230
10	Tijd	235
10.1	Volgorde	236
	Fabel en sujet	236
	Orderingsprincipes	237
10.2	Duur	243
	Raffung, Deckung en Dehnung	243
10.3	Tijdsverloop	249
10.4	Spanning en ironie	256
10.5	Werkwoordstijden	262
11	Motieven	267
11.1	Concrete motieven	269
	Verhaalmotieven	269
	Statische motieven	270
	Leidmotieven	272
11.2	Abstracte motieven	273
11.3	Symbool- en beeldgebruik en thematiek	280
12	Ruimte	285
12.1	Soorten ruimte	285
12.2	Functie van de ruimte	288
13	Personages	295
13.1	Opbouw van de personages	296
13.2	Functie van de personages	302
14	Nieuwe toepassingen:	
	ideologiekritiek en feministische tekstkritiek	305
14.1	Verschuivingen	305
14.2	Ideologiekritiek	306
14.3	Gender	309
14.4	Een uitwerking	310
	Bibliografie	315
	Register	316

Register

ab ovo vertellen 238
abstract motief 276-280
accent 79-81
acconsonantie 110-111
afgesleten metafoor 175
afgezwakte vormen van auctoriaal
 vertellen 204
alexandrijn 84, 97
alliteratie 110-112
allusie 73
alwetende verteller 189
ambigüiteit 61, 141, 145
amfibrachen 94
amfibrachus 94, 96
anakoloet 136
analogie 167, 170
anapest 96
anastrofe 143
animalisering 175
anticipatie 256
antimetrie 72, 86, 92
antithese 120, 133
apocope 84
apokoinou 145
apostrofe 16-18
appellatieve functie 43
arsis 80
assonantie 110-111
asyndetische vergelijking 167
asyndeton 133
auctorale verteller 187
auctorale vertelsituatie 187-195

ballade 121
beeld 162
beeldspraak 159-180
belangenruimte 290
belevend ik 196
berichtend vertellen 244
betekenaar 42
betekende 42
betekeniselement 63
betekenissenmerk 63
betekenisnotie 63
bewustzijnsroman 221

bijfiguur 303
binnenrijm 115
blank verse 124
blokkarakterisering 297

caesuur 96
centrale betekenis van de roman 275, 290
cesuur 96
chiasme 65, 132
chronologisch-successieve presentatie 237
chute 119-120
cliffhanger 258
climax 113, 133
code 42, 306-307
communicatieve situatie 32
concreet motief 268-272
concretisering 175
contrastaccent 88
conventies 72
couleur locale 286
couplet 117
culturele studies 309
cultuur-historisch motief 268

dactylus 80, 95, 96
daling 81-83
Deckung 244
Decoderen 42
Dehnung 246
deviatie 44, 134-138
diaeresis 96
dialogisch 34
dialoog 244
differentiëren 267
diffuse ruimte 286
diffuus tijdverloop 249
directe rede 214
directieve functie 43
discourse 237
distichon 117
dode metafoor 175
dramatiek 33-37
dramatische ironie 259
dubbele ironie 155
dubbelrijm 115

- duur 243-249
 dynamisch motief 268, 270
- eindrijm 109
 elisie 83, 84
 ellips 58, 59
 emotieve functie 42
 encoderen 42
 encope 84
 enjambement 125-127
 enkelvoudig personaal 201
 enkelvoudige ironie 155
 enumeratio 130
 envoi 121
 epiek 33-37
 episch praeteritum 218
 epitheton ornans 152
 equivalentie 44, 46-49, 129-134
 erlebte Rede 216-219
 eufemisme 148
 exclamatio 18
 exemplarisch vertellen 251
 expressieve functie 42
 externe verteller 207
- fabel 236-243
 fatische functie 42-44
 feministische tekstkritiek 305-306, 310
 figuren 129-157
 figuurlijk 159
 flashback 239-241, 259
 flat character 303
 focalisatie 207, 225-230, 311
 focalisator 207, 225-230, 311
 fonisch 48
 foregrounding 44
- gebeurtenis 235
 gebonden motief 270
 gedachtenweergave 213-223
 gedicht 25-32, 38
 gedramatiseerde verteller 186, 187
 gefocaliseerd object 228
 gekruist rijm 116, 119
 gelijk rijm 114
 gemarkeerd tijdsverloop 249
 gemarkeerde ruimte 286
 gender 309-310
 genderstudies 309-310
 gepaard rijm 116, 119
 geschiedenis 235
 getuige-verteller 187
 gewoon rijm 110-111
 glijdend rijm 114
- grondmotief 268, 274
 ground 162
- halfrijm 110-111
 heffing 81-83
 heffingsvers 82
 held 303
 hendiadys 146
 hexameter 81, 118
 hiaat 84
 hiatus 84
 histoire 237
 historische tijd 235
 homerische vergelijking 168
 homonymie 140
 hoofdmotief 268, 274
 hoofdpersoon 303
 horizontaal woordspel 138, 139
 hyperbool 148
- iconiciteit 67, 68, 70
 icoon 68
 identificeren 267
 ideologiekritiek 305, 306, 308-310
 idiolect 217, 232
 ik-getuige 187
 ik-verhalen 195
 ik-verteller 187, 200
 ik-vertelsituatie 195-200
 impliciete informatie 296
 in medias res 238
 inbedding 33-36
 index 68
 indirecte innerlijke monoloog 215
 indirecte lyriek 210
 indirecte rede 214
 informatiedosering 256
 informatiekkanalen 296
 informatieve functie 42
 ingebedde taalsituatie 33-36
 innerlijke monoloog 214, 215
 inquit-formule 215
 institutionele context 31
 interjectie 217
 intertekst 73, 75
 intertekstualiteit 73, 75
 intertekstuele 73, 75
 inversie 143
 ironie 155-157, 256-262
 ironische gebeurtenis 261
 isometrie 81
 isotopie 153, 268
 Italiaans sonnet 120
 iteratief vertellen 249

jambe 96
 jij-verhaal 207-209

kaderverhaal 210
 karakterisering en bloc 297
 katachrese 175
 keer 120
 kettingrijm 116
 klinkerrijm 110-111
 kruisstelling 32
 kwatrijn 117, 119

leesinstructies 31
 leidmotief 272
 lettergreep tellend vers 100
 lettergreep vers 100
 letterlijk 159
 lexicaal accent 88
 lexicale homonymie 140
 limerick 123, 124
 linguïstische eenheid 125
 literair-historisch motief 268
 literatuuropvattingen 31
 litotes 147
 lyriek 15-32, 38
 lyrisch ik 16
 lyrisch subject 16

mannelijk rijm 114
 medeklinkerrijm 110-111
 mediis in rebus 238
 meervoudig personaal 202
 meervoudige vertelsituatie 209, 210
 metafoor in engere zin 169, 170, 172, 174
 metafoor 160, 165-167, 170
 metafora 160
 metaforisch 160, 164, 170, 179
 metalinguale functie 43
 metavertellen 190
 metoniem 166
 metonymia 160, 165, 166
 metonymie 160
 metonymisch 160, 163
 metrum 79, 80, 103
 middenrijm 115
 mise en abyme 275
 momentaan 15, 16
 monologisch 15
 monologue intérieure 214
 motief 267-283
 narratologie 206, 207

neologisme 138
 neutrale vertelsituatie 223

New Criticism 305
 nieuwvorming 138
 non-accent 88
 normaal taalgebruik 44, 71, 72
 notie 273

objectief vertellen 223
 objectieve lyriek 23-25
 octaaf 119
 ollekebolleke 99
 omarmend rijm 116, 119
 onbetrouwbare verteller 202
 onbetrouwbare visie 202
 onomatopée 68
 ontrollende karakterisering 297
 oogrijm 115
 opschorting van informatie 258
 opsomming 129
 ornatus 152
 overlooprijm 116
 oxymoron 150

panoramisch vertellen 244
 paradox 148-151
 paragram 138, 140
 parallellie 49, 62, 131, 132, 147
 parallellisme 131
 paronomasia 138, 139
 paronomasie 139
 pars pro toto 166
 pathos 17, 20
 pauze 252
 pauzerijm 116
 pentameter 118
 personage 295-304
 personagegebonden verteller 207
 personale vertelsituatie 200-202
 personificatie 47, 175
 persoonstekst 183, 184
 perspectief 225
 Perzisch kwatrijn 119
 pleonasme 151
 plot 237
 poëtica 31
 poëtische eenheid 125
 poëtische functie 38, 41-76
 poëtische orde 44
 poëzie 25-32, 38, 41
 point of view 225
 polysemie 140
 polysyndeton 133
 portmanteauwoord 140
 praesens historicum 265
 pragmatische regels 65

primair systeem 44
 primaire orde 44
 protagonist 303
 proza 38, 41
 punt van overeenkomst 162

raamvertelling 210
 Raffung 243
 receptietheorie 305
 récit 237
 referentiële functie 42
 refrain 121
 refrain-regel 121
 regressie 239
 repetitio 130
 retorica 18
 retorisch 19-21
 retroversie 238
 revitalisering 176
 rijk rijm 114
 rijm 110-117
 rijmschema 116
 rijmsoorten 110, 111, 114-116
 rime riche 114
 ritme 79, 80, 103
 rolgedicht 211
 rondeel 123
 round character 303
 ruimte 285-293
 Russisch formalisme 305

samenvattend vertellen 244
 Sapphische ode 99
 Sapphische strofe 98-99, 124
 scanderen 80
 scenische presentatie 244
 schakelrijm 118
 schemata 129
 schrikkelrijm 115
 secundair systeem 44
 secundaire orde 44
 seem 63
 semantisch feature 63
 semantisch niveau 63
 semantische combinatieregels 64
 semantische spanning 171
 semantisering 67
 semiotiek 67
 sententie 25
 sextet 119, 120
 Shakespearesonnet 120
 showing 244
 signifiant 42
 signifié 42

silbetellend vers 100
 simultaan vertellen 243
 simultaneïsme 241
 situationele ironie 259
 slepend rijm 114
 soliloquium 222
 sonnet 119, 120
 spanning 256-262
 speaking name 280
 spiegeltekst 275
 spondeus 81
 spreekbuispersonage 303
 spreektaalelementen 217
 staand rijm 114
 stafrijm 110-111, 125
 statische motief 268
 stijlfiguren 129-157
 stokregel 59
 story 237
 stream of consciousness 233
 strofe 117
 strofische vormen 117-125
 strofoïde 117
 structureel motief 268
 subjectieve lyriek 23, 25
 sujet 236-243
 suspense 258
 syllabisch vers 100
 symbool 68, 177-180
 syncope 84
 synecdoche 166
 synesthesie 175
 synkoop 87
 syntactische homonymie 145

taalsituatie 15-21, 33
 tautologie 151, 153-155
 tegenstelling 133
 teken 42, 67
 tekstextern motief 268
 tekstinterferentie 216
 tekstintern motief 268
 telling 244
 tempus 263-264
 tenor 162
 tertium comparationis 162
 terza rima 118
 terzet 117, 120
 terzine 117-118
 thema 269
 thesis 80
 tijddekking 244
 tijdloos praeteritum 218
 tijdsverloop 235, 236, 249-256

- tijdversnelling 243
tijdvertraging 246
topos 289
totum pro parte 166
trochee 96
troop 161
tropen 161
type 303
- understatement 147-148
- val 120
vehicle 162
verbale ironie 148, 155
vergelekenen 162
vergelijking met als 167
vergelijking met een verbindingswoord
167
vergelijking 167
verhaal 36, 235
verhaalmotief 268
verhaaltheorie 37
verhuld ik-verhaal 201
vers 27
versregel 27
versvoet 80
vertelde tijd 243
vertelinstantie 36, 37, 183-212
vertellend ik 196
verteller 36, 37, 183-212
vertellerscommentaar 189
- vertellerstekst 183, 184
vertelperspectief 225
vertelstandpunt 225, 227
verteltheorie 37
verteltijd 243
verticaal woordspel 138, 140
vijfvoetige jambe 86
visie 225-230
vision avec 243
vision par derrière 243
volgorde 236-243
volrijm 110-111
volta 120
voorrijm 115
voortwijzing 239, 256
vrij motief 268
vrij vers 101
vrije indirecte rede 216
vrouwelijk rijm 114
vrouwenstudies 309-310
- weergave van gesprekken 223-225
weesrijm 118
wending 120
werkwoordstijd 262-266
woordvorming 55, 56
- zesvoetige jambe 84
zeugma 145
zinsaccent 89
zwevende ironie 156